

سوال

شک داشتم که آیا منی از من خارج شده یا خیر و وقتی خواستم مطمئن شدم دیدم زرد است و خشک شده، برعکس منی زیرا منی لزج است، اما یکی از ویژگی‌های منی این است که به هنگام خارج شدن احساس می‌شود و پس از آن احساس فتور به انسان دست می‌دهد اما من این‌ها را احساس نکردم اما درباره‌ی بو، می‌دانم که باید بوی شکوفه‌ی نر خرما بدهد اما من نمی‌دانم این شکوفه چه بویی می‌دهد و می‌دانیم که بوی خشک شده‌ی آن مانند تخم مرغ است اما وقتی خواستم از بوی آن مطمئن شوم بویش مانند بوی تخم مرغ نبود. همین‌طور وقتی بیدار شدم متوجه خیسگی شدم با این‌که محتلم نشده بودم (در خواب چیزی ندیدم) پس آیا جایز است که به خاطر خروج منی در این حالت یعنی حالت شک غسل کنم؟ من می‌خواهم از روی احتیاط غسل کنم آیا این کار جایز است؟ و آیا می‌تان غسل خروج منی و غسل حیض و غسل وارد شدن به اسلام را با هم انجام داد؟ من می‌دانم که باید پیش از حیض برای منی غسل می‌کردم اما هرگاه می‌خواهم برای وارد شدن به اسلام غسل دهم درباره‌ی درست بودن این غسل شک می‌کنم چون از منی غسل نکرده‌ام.

پاسخ مفصل

الحمدلله.

از پرسش ما واضح است که شما خواهر گرامی از وسواس در امر طهارت رنج می‌برید زیرا شما درباره‌ی غسل ورود به اسلام می‌پرسید در حالی که شما الحمدلله مسلمانید و نیازی به این غسل ندارید. وسواس بیماری بدی است که از الله می‌خواهیم شما را از آن شفا دهد. از علامه ابن حجر هیتمی پرسیدند که آیا وسواس دارویی دارد؟ گفت: «داروی سودمندی دارد که روی‌گردانی کامل از آن است».

و اگر پس از این روی‌گردانی در دل تردیدی باقی بماند تا وقتی که به آن توجه نکند راسخ نمی‌گردد بلکه پس از مدت کوتاهی از بین می‌رود چنان‌که افراد توفیق یافته‌ی آزموده‌اند اما کسی که به وسواس توجه کند و به مقتضایش عمل کند همچنان بر وسواس او افزوده می‌شود تا آن‌که او را حیطة جنون می‌کشاند و بلکه بدتر از آن - چنان‌که دیده‌ایم - بسیاری از کسانی که دچار وسواس شده‌اند و به وسواس و شیطان‌ش گوش فرا داده‌اند که پیامبر - صلی الله علیه وسلم - نسبت به آن هشدار داده و فرموده است: «از وسواس آب که او را ولهان گویند برحذر باشید»، یعنی: به سبب آن‌که انسان را به شدت مشغول خود می‌کند و باعث مبالغه و زیاده‌روی می‌شود و در صحیحین تأیید آن‌چه بیان کرده‌ام آمده است یعنی آن‌که اگر کسی مبتلای وسواس شد باید به الله پناه ببرد و دست از آن بکشد.

به این داروی سودمند دقت کن که کسی آن را به ما آموزش داده است که از روی هوای نفس سخن نمی‌گوید و بدان که هر که از آن محروم شود همه خیر را از دست داده است، زیرا به اتفاق وسوسه از سوی شیطان است و آن ملعون هدفی ندارد جز واقع ساختن مؤمن در چاله گمراهی و حیرت و زندگی غمبار و تاریکی درون و خستگی تا جایی که او را بدون آن که احساس کند از اسلام خارج سازد، چرا که {شیطان دشمن شماست پس شما نیز او را دشمن بدارید} (الفتاوی الفقهية الكبرى: ۱/ ۱۴۹).

و بدان که وسواس مانند دیگر بیماری‌ها نوعی بیماری است و داروی شناخته شده دارد و درمان رفتاری آن نیز مفید است و به نظر ما استفاده از هر دو نوع دارو برای بیمار مفیدتر است و امید به شفای او بیشتر. بنابراین اگر به نزد پزشک متخصص روانی بروید این برای شما به اذن خداوند سودمند خواهد بود.

پیشتر بیان کرده بودیم که وسواس با پناه بردن از آن به خداوند و بی‌توجهی بنده به آن از بین می‌رود. به پاسخ شماره (20159) مراجعه کنید.

اما کسی که در بیداری به خارج شدن منی شک کند غسل بر او واجب نمی‌شود زیرا بر شک هیچ حکمی مترتب نمی‌گردد.

اما کسی که از خواب بیدار شود و متوجه خیسی در لباسش شود از سه حالت خارج نیست که همه این حالات در پاسخ شماره (22705) بیان شد.

غسل در این حالت را به دلیل احتیاط درست نمی‌دانیم زیرا احتیاط برای کسی که است که دچار وسواس نیست اما شخص وسواسی اگر به احتیاط عمل کند این منجر به بیشتر شدن وسواس و عمل کردن به آن می‌شود و در مشکل واقع می‌شود بلکه ممکن است این باعث فاسد شدن همه کارهای او شود چنان‌که از اشخاص وسواسی مشاهده می‌شود. از الله عافیت خواهانیم.

اما جمع بین نیت غسل جنابت و غسل پاکی از حیض، جایز است. ابن قدامه در «المغنی» (۱/ ۱۶۲): «اگر دو امر واجب کننده غسل یک‌جا شود، مانند حیض و جنابت یا رسیدن دو ختنه‌گاه به هم و یا انزال، و هر دو را در طهارت خود نیت کند درست است. این را بیشتر اهل علم گفته‌اند از جمله عطاء و ابوالزناد و ربیع و مالک و شافعی و اسحاق و اصحاب رای».

اما غسل وارد شدن به اسلام برای شما اساساً مشروع نیست؛ زیرا شما به فضل الهی مسلمانید و از دین خارج نشده‌اید اما شیطان چه بسا شما را دچار وسوسه کند تا باعث سختی دیدن شما و منفور شدن دین در نگاه شما شود، بنابراین به این وسوسه‌ها توجه نکنید که عاقبتش وخیم است.

والله اعلم.